

ዝተውሃለሉ ፈቓድ ሕማምን ሓለዋ ድሕነትን (ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-ESST)

አብ ስራሕ ዝውዕል 1 ጥሪ (Jan.) 2024

እዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) እንታይ ማለት እዩ?

ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ (ESST) ማለት አስራሕቲ ሚኖሶታ፤ ንሰራሕተኛታቶም ክህቡዎም ዝግባእ፤ ደሞዝ ዝኸፈሎ ናይ ስራሕ ፈቓድ እዩ፤ እዚ ፈቓድ ስራሕ ሰራሕተኛታት ንዝተፈለለዩ ምክንያታት ኪጥቀሙሉ ይኸእሉ። እቲ ሰራሕተኛ ወይ ድማ አባላት ስድራቤቱ ኪሓሙ ከለው ወይ ድማ አብ ልዕሊኡ ኮነ አብ ልዕሊ አባላት ስድራቤቱ ዘኾነ ዓይነት ዘቤታዊ ዓመጽ (domestic abuse) ወይ ጸታዊ ዓመጽ (sexual assault) ወይ ድማ ናይ ቀጻሊ ምክትታል (stalking) ገበን ኪፍጸሞ ከሎ ሓገዝ ንምሕታትን ንምርካብን ዝውሃቦ ፈቓድ ሕማምን ሓለዋ ድሕነትን እዩ።

እዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ዝተብሃለ ፍቓድ ስራሕ ዝኸፈል ልከዕ እቶም ሰራሕተኛታት ምስ ሰርሑ ዝኸፈሉ ንሱውን ከምኡ ዝኸፈል እዩ።

ነዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ዝብሃል ፈቓድ ንምርካብ ብቑዕ ዝኸውን መን እዩ?

ሓደ ሰራሕተኛ ነዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ዝብሃል ፈቓድ ሕማምን ሓለዋ ድሕነትን ብቑዕ ከከውን፤

- አብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ንሓደ አብ ሚኖሶታ ተቐማጣይ ዝኾነ አስራሒ እንተውሓደ 80 ሰዓታት ክሰርሕ ይኸእል እዩ ተባሂሉ ዝገመት ሰብ
- ናጻ በዓል ኮንትራት ኪኸውን እዩ።

ግዜያዊ ሰራሕተኛታት፣ አብ ዝተወሰነ ወቅቲ ጥራይ ዝሰርሑ ወይ ድማ ብመዓልቲ ቁሩብ ሰዓታት ዝሰርሑ ሰራተኛታት ነዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ኪረኽቡ ብቑዓት እዮም።

ከመይ እዩ ነዚ ናይ ሕማም ይኹን ናይ ሓለዋ ድሕነት ፍቓድ (የኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ምውህላልን ምውሳድን ዝከኣል?

- አስራሓይ በቲ ሕጊ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ዘፍቅዶ መሰረት እንተዘይከይዱ፤ ሰራሕተኛታቱ ነንዝሰርሑሉ 30 ሰዓታት፤ እንተውሓደ ናይ ሓደ ሰዓት ናይ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ፍቓድ ስራሕ ከቀህልሉ ይኸእሉ።
- እዚ ፈቓድ ስራሕ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) እቶም ሰራሕተኛታት ስራሕ ካብ ዝጀመሩሉ መዓልቲ ኪውህላል ይጅምር። እቶም ሰራሕተኛታት 'ውን ነቲ ዘቀህሉሉ ፈቓድ ስራሕ አብ ዝደለዎ ግዜ ኪወስዱ ይፍቀድሎም።
- ስራሕቲ፤ ነፍሰወከፍ ሰራሕተኛ አብ ውሽጢ ሓደ ዓመት እንተውሓደ 48 ሰዓታት ግዜ ዕረፍቲ (ፈቓድ ሕማምን ሓለዋ ድሕነትን) ከቀህልል ከፍቅዱ እለዎም። እቲ ሰራሕተኛ ካብቲ ዘቀህሉሎ ፈቓድ አብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ተጠቑሙ እንተይዘይወዱ፤ እቲ ዝተረፈ ሰዓታት፤ ካብ 80 ሰዓታት ዘይበዘሕ፤ ናብቲ ዝቅጽል ዓመት ኪማሓለፈሉ ከፍቅዱ ይግባእ።
- አባላት ስራሕ እቲ ESST ንምትታትን ንዝሓደረ ካብ ክልተ ዝተኸባበሉ መዓልቲ ስራሕ ብላዕሊ ንዝጠቀመ ክሰንድ ሰነድ ከአባላት ስራሕ ይኸእሉ እዮም።

ነዚ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ዝብሃል ፈቓድ እንታይ ዝኣመሰለ ጉዳያት ከጋጥሞ ከሎ እዩ እቲ ሰራሕተኛ ኪጥቀሙሉ ዝኸእል?

እዘን ዝሰዕባ ምክንያታት ከጋጥሞ ከለዎ እቲ አብ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ተሓንጺዶ ዘሎ ፈቓድ ኪጥቀሙሉ ይከኣል፤

- ባዕሉ እቲ ሰራሕተኛ ወይ ድማ አባል ስድራቤቱ ሕማም ሓንጎል ወይ ድማ ዝኾነ ካልእ አካላዊ ሕማም ከጋጥሞ ከሎ፤ ወይ ድማ ንኸይጋጥሞ ናይ ምክንኻን ስጉምቲ ኪወስድ አብ ዝግባእን ኪጥቀሙሉ ይኸእል።
- አብ ልዕሊኡ ኮነ አብ ልዕሊ አባላት ስድራቤቱ ዘቤታዊ ዓመጽ (domestic abuse) ወይ ጸታዊ ዓመጽ (sexual assault) ወይ ድማ ቀጻሊ ናይ ምክትታል (stalking) ገበን ኪፍጸሞ ከሎ ካብ ስራሕ ምስ ዝተርፍ
- ብምክንያት ሕማቅ ኮነታት አዳር ወይ ድማ አብ ልዕሊ ህዝቢ ዝወረደ ሓደጋ እቲ ሰራሕተኛ ወይ ድማ አባል ስድራቤቱ ዝኾነ ሰብ ዝሰርሓሉ ቦታ ወይ ዝምሃረሉ ቤት ትምህርቲ እንድሕር ተዓጺዩ
- ካብ ስድራ ቤቱ ሰብ እንተምይቱ ስነሰዓት ቀብሪ ንምድላው፣ ወይ ድማ እት አባል ስድራቤቱ ምስ ሞተ አብ ዝልዓል ገንዘባዊ ኮነ ሕጋዊ ጉዳይ ንምስታፍ

ሕነ ናይ ምፍዳይ ስጉምቲ ምውሳድ ብሕጊ ዝተከልከለ እዩ።

ሓደ ሰራሕተኛ አብ ኢ-ኤስ-ኤስ-ቲ-(ESST) ሕጊ ዘለዎ መሰል ተጠቑሙ ናይ ሕማም ፈቓድ እንተወሲዱ፤ አስራሒኡ ዝኾነ ዓይነት ሕነ ናይ ምፍዳይ ስጉምቲ ኪወስድ ወይ ድማ ዝኾነ ዓይነት አሉታዊ ተግባር ኪፍጽም ዘይከጋዊ እዩ።

ፈቓድ ሕማም
ሕማም ሓንጎል ወይ ድማ አካላዊ ሕማም ምስዘጓንፍ ወይ ድማ ንኸልቴኡ ሕማማት ንምውጋድን ክንክንን ንምግባርን ዝውሳድ ፈቓድ ስራሕ

ፈቓድ ሓለዋ ድሕነት
ንዝተፈጸመ ዝኾነ ዓይነት ዘቤታዊ ዓመጽ (domestic abuse) ወይ ጸታዊ ዓመጽ (sexual assault) ወይ ድማ ናይ ቀጻሊ ምክትታል (stalking) ገበን ንምክትታል ግዜ ከደሊ ከሎ